

Bestseller podľa *New York Times*, *USA Today*,
Washington Post a *Los Angeles Times*

KRISTIN HANNAH ŽENY

Ljndeni

Ženy

Vyšlo aj v tlačovej podobe

Objednať môžete na
www.lindeni.sk
www.albatrosmedia.sk

Lindeni

Kristin Hannah

Ženy – e-kniha

Copyright © Albatros Media a. s., 2025

Všetky práva vyhradené.
Žiadna časť tejto publikácie nesmie byť rozširovaná
bez písomného súhlasu majiteľov práv.

ALBATROS **MEDIA**

ŽENY

KRISTIN HANNAH ŽENY

Preložil Milan Kopecký

Ljndeni

Román venujem odvážnym ženám, ktoré slúžili vo Vietname. Mnohé z nich v detstve počúvali hrdinské príbehy z druhej svetovej vojny a rozhodli sa aj samy prispieť, najčastejšie ako zdravotné sestry, keď vlast' znova povolávala občanov do zbrane. Až príliš často sa potom vracali do krajiny, ktorá nedbala na ich skúsenosti a odvedenú prácu, ich povojnové strasti nikoho nezaujímal, svet na ne zabudol, odsunul ich do ústrania. Preto som hrdá, že môžem vyniesť na slnko ich silu, húževnatosť a výdrž.

Knihu venujem aj všetkým veteránom a tým, čo sa nevrátili, a ich rodinám, ktoré prišli o veľa.

A napokon ju venujem zdravotníckym pracovníkom, ktorí bojovali proti pandémie a obetovali veľký kus zo seba, aby pomohli iným.

Ďakujem vám.

PRVÁ ČASŤ

Táto vojna vytvorila v našej krajine trhlinu,
ktorá sa už možno nikdy nescelí.

FRANK CHURCH

PRVÁ KAPITOLA

CORONADO ISLAND, KALIFORNIA,

MÁJ 1966

Ohradené a strážené panstvo McGrathovcov bol svet existujúci sám pre seba. Klenuté tudorovské okná sa v šerom večere ligovali ako drahokamy presvitajúce z hustej, pekne udržiavanej záhrady. Nad hlavou sa knísali palmové listy, na hladine bazéna plávali sviečky a z konárov mohutného kalifornského duba viseli zlaté lampióny. Čašníci v čiernom sa pohybovali medzi elegantne oblečenými hosťami a roznášali šampanské na strieborných podnosoch, zatiaľ čo v kúte potichu hralo jazzové trio.

Dvadsaťročná Frances Grace McGrathová vedela, čo sa od nej v ten večer očakáva. Mala byť stelesnením dobre vychovanej mladej dámy, usmievavá a rezervovaná, akékoľvek nevhodné prejavy citov bolo potrebné nechať si pre seba a v tichosti pretrpieť. Výchova z domova a z Dievčenskej akadémie svätej Bernadetty v nej vybudovali prísny zmysel pre spoločenské vystupovanie. Nepokoje prebiehajúce po celej krajine, živelný hnev v uliciach a na univerzitných kampusoch boli pre ňu iba neznámy a odťažitý svet, rovnako nepochopiteľný ako konflikt vo vzdialenom Vietname.

S ľadovo studenou kokakolou v ruke chodila medzi hosťami, rozdávala úsmevy a občas sa zastavila, aby prehodila niekoľko slov s priateľmi

rodičov. Celý čas pritom úzkostlivo prechádzala zrakom po prítomných a hľadala svojho brata, ktorý meškal na vlastnú oslavu.

Frankie svojho staršieho brata Finleyho zbožňovala. Odjakživa boli nerozluční – dvojica čiernovlasých, modrookých detí, ktoré delili ani nie dva roky, trávila dlhé kalifornské letá bez dozoru dospelých, jazdili na bicykloch z jedného konca ospalého ostrova Coronado na druhý a len zriedka sa vracali domov pred zotmením.

Ibaže teraz brat odchádzal na miesto, kam ho nemohla odprevadiť.

Do komorného večierka zaburácal hukot motora, po ktorom nasledoval viachlasný klaksón.

Frankie si všimla, ako matku pri začutí toho zvuku myklo. Bette McGrathová neznášala čokoľvek okázalé alebo nevkusné a vytrubovanie rozhodne nepokladala za náležitú formu ohlásenia príchodu.

Krátko nato sa Finley vrátil dnu cez zadnú bránu. Peknú tvár mal brunátnu, do čela mu padal prameň kučeravých tmavých vlasov. Najlepší kamarát Rye Walsh ho objímal okolo ramien, ale ani jeden z nich nevyzeral istý v kolenách. Opito sa smiali, podopierali sa navzájom a za nimi tackavo prúdili ďalší ich kumpáni.

Matka dokonale ustrojená v čiernych puzdrových šatách a s vlasmi vyčesanými do honosného drdola zamierila ku skupine rozrehotaných mladých mužov a žien. Na krku mala perly zdedené po starej mame, nenápadný náznak, že bola kedysi Bette Alexandrovou z rodiny Alexandrovcov z Newport Beach.

„Chlapci,“ oslovila ich pestovaným hlasom absolventky dievčenskej školy, „milé od vás, že ste konečne tu.“

Finley sa odlepil od Ryea, hľadal rovnováhu.

Otec kývol na kapelu, hudba stíchla. Vládu prevzali nočné zvuky ostrova neskorej jari: hlboký šum oceánu, šepot palmových listov, psí štekot kdesi na ulici alebo na pláži. Otec vykročil dopredu v čiernom obleku ušitom na mieru, bielej košeli a čiernej viazanke. V jednej ruke držal cigaretu, v druhej pohár manhattanu. S nakrátko ostrihanými čiernymi vlasmi a hranatou čeľuťou trochu pripomínal bývalého boxera, ktorý si splnil sny a naučil sa dobre obliekať – čo vlastne nebolo ďaleko od pravdy.

Aj v tejto mondénnej spoločnosti otec s mamou vyčnievali, vyžaroval z nich úspech. Ona pochádzala z bohatej rodiny a vždy sa skvela na vrchole spoločenského rebríčka; on sa vlastnými silami vyškríbal na miesto vedľa nej, kde stál s hrdosťou a so sebaistotou.

„Priatelia, rodina, čerství absolventi,“ spustil otec mocným hlasom. Keď bola Frankie malá, rozprával ešte s náznakom írského prízvuku, no po čase sa ho zbavil. Na svoj pôvod prisťahovalca bol hrdý, rád častoval druhých svojím životným príbehom o tvrdej práci a sebazdokonaľovaní. Len zriedka pritom spomenul, aký podiel na jeho úspechu malo manželstvo s dcérou vlastného šéfa, o čom, napokon, všetci vedeli. A vedeli aj to, že po smrti manželkiných rodičov viac než stonásobil rodinný majetok neúnavným nasadením ako maklér na kalifornskom realitnom trhu.

Objal manželku okolo štíhleho drieku a pritiahol si ju tak blízko, ako mu to na verejnosti dovolila. „Ďakujeme, že ste prišli, aby ste spolu s nami vypravovali nášho syna Finleyho,“ povedal s úsmevom. „Konečne ho už nebudem musieť o druhej ráno vyplácať z cely coronadskej polície po nejakých ďalších nelegálnych pretekoch áut.“

Reakciou bol tlmený smiech. Každý na večierku poznal spletitú cestu, ktorou sa Finley dostal až do dospelosti. Od malička bol zlatý chlapec, nespratné dieťa schopné obmäkčiť aj najtvrdšie srdce. Ľudia sa smiali na jeho vtipoch, dievčatá mu viseli na perách. Všetci Finleyho milovali, hoci súhlasili, že nebola hračka vychovávať ho. Neprestajné výčiny mu okrem iného vyniesli aj opakovanie štvrtého ročníka. Neraz bol bezočivý v kostole a mal slabosť pre dievčatá, ktoré nosili krátke sukne a v kabelke škatuľku cigariet.

Keď smiech ustal, otec pokračoval: „Pripime si na Finleyho a jeho veľké dobrodružstvo. Sme na teba hrdí, synček!“

Čašníci sa objavili s fľašami Dom Pérignon a nalievali šampanské, vzduchom sa niesol tichý cinkot skla. Hostia obklopili Finleyho. Muži ho potľapkávali po chrbte a gratulovali mu, mladé ženy sa tlačili dopredu, aby upútali jeho pozornosť.

Otec dal pokyn kapele, aby hudba opäť začala hrať.

Opustená Frankie zamierila do domu, prešla okolo veľkej kuchyne, kde obsluha ukladala chlebičky na podnosy. Jej cieľom bola otcova pracovňa. Od detstva tam rada chodila. Veľké kožené kreslá s gombíkmi, podnožky, dve steny obložené knihami, mohutný písací stôl. Frankie zasvietila. Miestnosť voňala starou kožou, cigarami a tónmi drahej kolínskej. Na stole ležali úhľadne zoradené hromady stavebných povolení a architektonických plánov.

Jedna celá stena pracovne bola venovaná rodinnej histórii. Zarámované fotografie, ktoré mama zdedila po svojich rodičoch, dokonca aj zopár snímok, ktoré priniesol otec z Írska. Bol tam portrét prastarého otca McGratha v uniforme vojaka, salutujúceho do objektívu. Vedľa neho visela zarámovaná vojenská medaila, ktorú starému otcovi Francisovi udelili v prvej svetovej vojne. Svadobná fotografia rodičov si našla miesto medzi Purpurovým srdcom starého otca Alexandra a novinovým výstrižkom s fotografiou lode, na ktorej slúžil, ako prichádza do prístavu po skončení vojny.

Otec v uniforme nebol ani na jednej fotografii. Zo zdravotných dôvodov ho do armády neprijali, čo ťažko znášal, ale ponosoval sa na to iba pri poháriku v súkromí alebo v kruhu rodiny. Po vojne presvedčil starého otca Alexandra, aby staval lacné domy pre veteránov. Otec to nazýval vlastným príspevkom k spravodlivému boju. Projekt sa mimoriadne vydaril. V rozhovoroch prejavoval vždy toľko „vojnového vlastenectva“, až po čase každý v Coronade zabudol, že sám v armáde nikdy neslúžil.

Ani žiadne z detí nemalo na stene fotografiu. Aspoň zatiaľ nie. Otec veril, že človek si musí miesto na stene zaslúžiť.

Frankie začula, ako sa za ňou ticho otvorili dvere, a niekto povedal: „Och. Prepáč. Nechcel som rušiť.“

Keď sa obrátila, zbadala vo dverách Ryea Walsha. V jednej ruke držal kokteil, v druhej balíček cigariet Old Gold. Zrejme hľadal tiché miesto, kde by si mohol zapáliť.

„Schovávam sa pred večierkom,“ povedala. „Akosi nemám náladu oslavovať.“

Nechal za sebou otvorené dvere. „Som na tom podobne. Asi sa na mňa nepamätáš...“

„Joseph Ryerson Walsh, pre kamarátov Rye, ako ražná whisky,“ povedala Frankie a pokúsila sa o úsmev. Takto sa jej predstavil minulé leto. „Prečo sa schovávaš? Ved' ste s Finom ako bratia. Večierky sú váš živél.“

Rye urobil krok k nej a Frankie zvláštne poskočilo srdce. Pôsobil na ňu takto už od ich prvého stretnutia, hoci sa nikdy poriadne neporozprávali. Teraz nevedela, čo mu povedať, cítila sa trochu bezradne. A osamelo.

„Bude mi za ním smutno,“ povedal potichu.

V očiach ju zaštipali slzy, preto sa rýchlo odvrátila späť k pamätnej stene. Rye sa postavil vedľa nej. Spoločne hľadeli na rodinné fotografie a spomienkové predmety. Muži v uniformách, ženy vo svadobných šatách, medaily za odvahu a zranenie v boji, americká vlajka zložená do trojuholníka, ktorú darovali starej mame z otcovej strany.

„Prečo tu nie sú žiadne fotografie žien okrem svadobných?“ spýtal sa Rye.

„Je to stena hrdinov. Na počesť obetí, ktoré naša rodina priniesla pre krajinu.“

Zapálil si cigaretu. „Aj ženy môžu byť hrdinky.“

Frankie sa zasmiala.

„Čo je na tom vtipné?“

Otočila sa k nemu a utrela si slzy z očí. „To... akože... nemyslíš vážne...“

„Ale áno,“ odvetil s upretým pohľadom. Nijaký iný muž sa tak na ňu ešte nepozeral, tak prenikavo. Až sa jej zasekol dych v hrdle. „Myslím to vážne, Frankie. Je rok šesťdesiatšesť. Svet sa mení.“

Keď sa o niekoľko hodín začali hostia zdvorilo lúčiť, Frankie ešte stále premýšľala nad Ryeovými slovami.

Aj ženy môžu byť hrdinky.

Ešte nikdy jej čosi také nikto nepovedal. Učítelia u svätej Bernadetty, ani rodičia. Dokonca ani Finley. Prečo jej nikdy nezišlo na um, že

by si aj dievča – žena – mohlo nájsť miesto na stene v otcovej kancelárii za nejaký hrdinský alebo významný skutok? Že by žena mohla niečo vynájsť, niečo objaviť alebo byť zdravotnou sestrou na bojisku a zachraňovať životy.

To pomyslenie bolo ako šok, otriaslo jej pohľadom na svet aj na seba v ňom. Roky všetci opakovali, či už sestry, učitelia alebo matka, že ak chce žena niečím byť, má sa stať ošetrovateľkou.

Ošetrovateľka. Učiteľka. Sekretárka. To boli prijateľné formy budúcnosti pre dievča ako ona. Len minulý týždeň, keď rozprávala matke, ako sa trápi na hodinách biológie, znela jej odpoveď: „*Koho zaujímajú žaby, Frances? Aj tak budeš zdravotná sestra, kým sa nevydáš. A inak, mala by si už o tom začať uvažovať. Prestaň naháňať jednotky a spomal'. Načo je dobré ukončiť školu skôr? Musíš viac randiť.*“ Frankie uverila, že jej úloha je byť dobrou manželkou, vychovávať deti k slušnosti a mať vždy upratané. Na katolíckej strednej škole trávili celé dni učením, ako dokonale vyžehliť dierku na gombík, ako presne zložiť servítku, ako správne prestrieť stôl. Kamarátky a spolužiačky na vyššej zdravotníckej nemali vzťah k vzdorovitosti. Často si robili žarty, že ich hlavnou ambíciou je môcť si zaškrtnúť kolónku „vydatá“. Ani Frankie nevenovala výberu školy veľa úvah; chcela len nosiť dobré známky a robiť rodičom radosť.

Zatiaľ čo si hudobníci balili nástroje a čašníci odpratávali zo stolov, Frankie s vyzutými sandálmi zamierila von, krížom cez prázdnu Ocean Boulevard, širokú vydláždenú ulicu, ktorá oddeľovala dom od pláže.

Pred ňou sa rozprestierala zlatá piesočná pláž. Naľavo stál slávny Hotel del Coronado, napravo sa rozprestierala veľká vojenská základňa North Island, iba nedávno prekrstená na Rodisko námorného letectva.

Svieži nočný vánok sa opieral do jej vyčesaného drdola, ale nemal šancu proti vrstve laku, ktorá držala každý pramienok pevne na mieste. Frankie si sadla do chladného piesku, objala si kolená a hľadela na vlny. Nad hlavou svietil mesiac v splne. Neďaleko horel oranžový oheň na pláži a vzduchom sa tiahla vôňa dymu.

Ako si má žena otvoriť dvere do sveta? Ako začať cestu, keď jej neposlali pozvánku? Pre Finleyho to bolo jednoduché; cestu mal jasne danú.

Urobí to, čo všetci jeho mužskí predkovia z oboch rodín: bude so ctou slúžiť svojej krajine a potom prevezme rodinný realitný podnik. Pred Frankie nikto ani nespomenul, že by ju mohla čakať iná budúcnosť okrem manželstva a materstva.

Za sebou začula smiech a zvuk bežiacich nôh. Mladá blondínka si na brehu vyzula topánky a rozbehla sa do vĺn. Rye utekal za ňou, rozosmiaty a obutý. Nieкто kdesi falošne spieval „Walk Like a Man“.

Finley si sadol k nej a opito sa na ňu zvalil. „Kde si bola celý večer, hviezda? Chýbala si mi.“

„Ahoj, Fin,“ povedala potichu. Keď sa k nemu prisla, spomenula si na ich detstvo na tejto pláži; ako stavali monumentálne piesočné hrady a kupovali si nanuky v cinkajúcom zmrzlinárskom aute, ktoré v lete jazdilo po celej Ocean Boulevard. Dlhé hodiny trávili na mori, ležali na surfoch s nohami hompálajúcimi sa vo vode a pod horúcim slnkom si rozprávali najhlbšie tajomstvá, kým čakali na správnu vlnu.

Navždy spolu. Najlepší priatelia.

Frankie vedela, čo od nej teraz Finley potrebuje; mala by mu povedať, že je naňho hrdá, a vyprevadiť ho s úsmevom, ale nedokázala to. Nikdy si neklamali. A teraz už nebol čas to meniť. „Fin, si presvedčený, že by si mal ísť do Vietnamu?“

„Nepýtaj sa, čo môže tvoja krajina urobiť pre teba; pýtaj sa, čo môžeš urobiť pre svoju krajinu.“

Frankie si povzdychla. Obaja si vážili prezidenta Kennedyho. Jeho slová pre nich znamenali veľa, tak ako by mohla proti nim namietat?

„Ja viem, ale...“

„Nie je to nebezpečné, Frankie. Ver mi. Zvládol som námornú akadémiu, ako dôstojníkovi mi dajú nejaké pohodlné miestečko na lodi. Budem späť skôr, než si stihneš všimnúť, že som preč.“

Všetci hovorili to isté: komunizmus je zlo, ktoré treba zastaviť, žijeme v studenej vojne. Časy sú zlé. Ak mohol nejaký červený zastreliť Kennedyho v Dallase, ako sa mal hociktorý iný Američan cítiť bezpečne? Všetci sa zhodovali, že komunizmus nesmie nájsť v Ázii úrodnú pôdu, a práve vo Vietname ho bolo treba zastaviť.

Vo večerných správach vysielali zábery usmiatej vojakov, ako húfne pochodujú vietnamskou džungľou a ukazujú novinárom zdvihnuté palce. Nikde žiadna krv.

Finley ju objal okolo pliec.

„Bude mi za tebou smutno, Škrupinka,“ povedal. V jeho hlase začula tlmený vzlyk a pochopila, že sa bojí ísť.

Zatajoval to iba pred ňou, alebo aj sám pred sebou?

Tak to prišlo – strach a obavy, ktoré sa celý večer usilovala potláčať a ignorovať. Zrazu boli prisilné na to, aby im vedela vzdorovať. Už sa nemohla tváriť, že sa nič nedeje.

Jej brat odchádzal do vojny.

DRUHÁ KAPITOLA

Nasledujúcich šesť mesiacov Frankie písala svojmu bratovi každú nedeľu po bohoslužbe. Od neho dostávala veselé listy o živote na palube lode a námorníckych výčinoch. Posielal jej pohľadnice so zábermi bujných zelených džunglí, tyrkysových morí a pláží s pieskom bielym ako soľ. Písal o večierkoch v dôstojníckom klube, o baroch na strechách domov v Saigone a o celebritách, ktoré prichádzali zabávať vojakov.

Po jeho odchode Frankie v škole ešte pridala a absolvovala v predstihu a s vyznamenaním. Ako diplomovaná zdravotná sestra získala svoje prvé zamestnanie, nočnú službu v malej nemocnici v neďalekom San Diegu. Nedávno začala uvažovať o tom, že by sa odsťahovala z rodičovského domu a našla si vlastný byt – o tento sen sa podelila s Finleym v liste minulý týždeň. *Predstav si to, Fin. My dvaja v malom byte blízko pláže. Možno v Santa Monike. Nebolo by to fajn...*

Teraz, v chladnej noci posledného novembrového týždňa, bolo na chodbách nemocnice ticho. Oblečená v naškrobenej bielej uniforme, s čepcom zdravotnej sestry pripnutým na zalakovanom drdole, kráčala za hlavnou nočnou sestrou. V súkromnej izbe bez kvetov alebo návštevníkov, kam spoločne vstúpili, spala mladá žena. Frankie opäť, ako už mnohokrát v živote, len počúvala pokyny.

„Stredoškolačka od svätej Anny,“ povedala sestra a bezhlasne dodala *dieťa*, akoby už len vysloviť to bol hriech. Frankie vedela, že Svätá Anna je miestny domov pre slobodné matky. O dievčatách, ktoré náhle zmizli zo školy a o niekoľko mesiacov sa vrátili, tichšie a osamelejšie, sa však nikdy nehovorilo.

„Dochádza jej infúzia. Mohla by som...“

„Prepánajána, slečna McGrathová, viete, že na to ešte nie ste pripravená. Ako dlho ste tu? Týždeň?“

„Dva, madam. A som diplomovaná zdravotná sestra. Moje známky...“

„Na tých nezáleží. Záleží na klinických zručnostiach, a tých máte málo. Vašou úlohou je kontrolovať nočníky, dopĺňať džbány s vodou a pomáhať pacientom na toaletu. Keď budete pripravená robiť viac, dám vám vedieť.“

Frankie si potichu povzdychla. Netrávila predsa dlhé, úmorné hodiny v študovni, aby teraz menila nočníky a naprávala vankúše. Ako mala získať skúsenosti potrebné na prácu v špičkovej nemocnici?

„Takže, prosím, choďte zapísať všetky momentálne zapojené infúzie. Potrebujem tie informácie ihneď. Už aj.“

Frankie prikývla a vydala sa na nočnú obchôdzku, jedna izba za druhou.

Boli skoro tri hodiny ráno, keď prišla k izbe 107. Opatrne otvorila dvere, nechcela pacienta zobudiť, ak to nebolo nevyhnutné.

„Prišli ste sa pozrieť na monštrum?“

Frankie zaváhala, nevedela, čo má robiť. „Môžem prísť neskôr...“

„Nie, zostaňte. Prosím.“

Frankie zavrela za sebou dvere a pohla sa k posteli. Pacient bol mladý muž s dlhými, strapatými blond vlasmi a bledou, úzkou tvárou.

Nad perou mu vyrastalo svetlohnedé páperie. Nebyť vozíka v kúte, vyzeral by ako chalani, čo vystrájakujú na vlnách pri Trestles.

Pod bielou prikrývkou videla obrys jeho nôh, alebo jednej nohy.

„Len sa pozrite,“ povedal. „Nedá sa tomu vyhnúť. Kto by nebol zvedavý na obeť nehody?“

„Obťažujem vás,“ povedala Frankie, ustúpila o krok a otočila sa.

„Neodchádzajte. Posielajú ma na psychiatriu, pretože som sa pokúsil zabiť. Nedobrovoľná hospitalizácia alebo nejaká taká hlúposť. Lebo oni vedia, o čom premýšľam. V každom prípade ste možno posledná normálna osoba, ktorú na istý čas uvidím.“

Frankie váhavo pristúpila bližšie, skontrolovala mu infúziu a zapísala hodnotu do karty.

„Mal som použiť zbraň,“ pokračoval.

Frankie nevedela, ako na to reagovať. Nikdy nestretla nikoho, kto by sa pokúsil o samovraždu. Pýtať sa prečo jej pripadalo neslušné, ale rovnako neslušné bolo zostať ticho.

„Potiahol som tristoštyridsaťdeväť dní v teréne. Myslel som si, že to mám za sebou. To nie je dobré. Krátky meter niečo stojí.“

Keď videl jej zmätený výraz, dodal: „Vietnam.“ Povzdychol si. „Moje dievča – Jilly – stála pri mne, písala mi zamilované listy, až kým som nešliapol na tú posratú Brčkovú Betu a neprišiel o nohu.“ Pozrel sa dolu. „Vraj si zvyknem, že to chce čas. Snažím sa...“

„To ti povedala ona?“

„Ťažko. Povedala mi to sestra z Dvanástej evakuačnej nemocnice. Pomohla mi. Sedela pri mne, keď som to nezvládal.“ Pozrel na Frankie a načiahol sa k nej. „Zostanete tu, kým nezaspím, slečna? Mávam nočné mory...“

„Jasné, vojak. Nikam nepôjdem.“

Frankie ešte vždy držala jeho ruku, keď zaspal. Nevyhnutne jej prišiel na myseľ Finley a listy, ktoré jej každý týždeň písal, plné veselých príbehov a opisov miestnych krás. *Mala by si vidieť tie látky a drahé kamene, čo tu majú. Mama by to tu celé vykúpila. A o námorníckych večierkoch nebudem radšej ani začínať.* Opakovane jej písal, ako sa vojna chyľi ku koncu. Walter Cronkite hovoril to isté vo večerných správach.

Ale stále pokračovala.

Muži v nej zomierali. A prichádzali o nohy.

Sestra z Dvanástej evakuačnej nemocnice. Pomohla mi.

Frankie nikdy nerozmýšľala o sestrách vo Vietname; noviny o ženách nepísali. Ženy vo vojne boli tabu.

Aj ženy môžu byť hrdinky.

Pri tejto myšlienke Frankie pocítila akési prebudenie, zrod nového ambiciózneho cieľa.

„Mohla by som slúžiť svojej krajine,“ povedala mužovi, ktorého držala za ruku. Bola to revolučná, desivá, no zároveň vzrušujúca myšlienka.

Ale dokázala by to? Naozaj?

Ako zistiť, či má človek silu a odvahu na niečo také? Nehovoriac o žene, ktorú vychovávali, aby z nej bola dáma, a nikto jej odvahu nikdy nepodrobil skúške.

Myšlienka v nej mocnela, predstavovala si, ako oznamuje rodičom, že nastúpila k námorníkom a pôjde do Vietnamu. Ako píše list Finleymu: *Poprosím fanfáry: stala sa zo mňa námorníčka, vyrážam do Vietnamu! Uvidíme sa čoskoro!*

Keby to urobila hneď, mohli by ísť spolu. Do terénu.

Miesto na stene hrdinov by bolo jej, a nie preto, že by sa dobre vydala, ale preto, lebo by zachraňovala životy v čase vojny.

Rodičia by na ňu boli rovnako hrdí ako na Finleyho. Celý život jej vštepovali, že vojenská služba je rodinnou povinnosťou.

Moment. Rozmýšľaj, Frankie. Mohlo by to byť nebezpečné.

Predstava nebezpečenstva ju však neodradila. Bola by na nemocničnej lodi, ďaleko od bojov.

Keď pustila vojakovi ruku, už bola rozhodnutá.

Za posledný týždeň si Frankie posadnuto plánovala svoj voľný deň, nikomu nič nepovedala o svojich úmysloch, nikoho sa nepýtala na radu. Ustavične si opakovala, že musí spomaliť a všetko si dôkladne premyslieť, a dokonca sa o to aj snažila, ale pravda bola taká, že vedela, čo chce, a bála sa, aby ju niekto neodradil.

Po rýchlej sprche sa vrátila k sebe do izby, kedysi dávno zariadenej pre malé dievča – romantická posteľ s baldachýnom, hustý koberec s vysokým vlasom, pásikavá tapeta so vzorkou ruží. Výber padol na jedny zo starosvetkých šiat, ktoré jej matka tak často kupovala.

Toto je kvalita, Frances; na prvý pohľad bude každý hneď vedieť, s kým má do činenia.

Podľa očakávania bol dom v tom čase prázdny. Mama hrala bridž v country klube, otec pracoval.

O pol druhej Frankie stála pred najbližším náborovým strediskom námorníctva, kde malá skupina protivojnových protestujúcich kričala heslá a mávala transparentmi: „Vojna sa neodporúča pre deti a iné živé bytosti“ a „Bombardovať za mier je ako trtkáť za panenstvo.“

Dvaja muži s dlhými vlasmi pálili svoje povolávacie rozkazy – čo bolo nelegálne – a dav ich hlasno povzbudzoval. Frankie nikdy nerozumela týmto protestom. Naozaj si mysleli, že pár plagátov presvedčí Johnsona, aby zastavil vojnu? Nerozumeli tomu, že ak sa vlády vo Vietname chopia komunisti, padne celá juhovýchodná Ázia? Nečítali o tom, aké brutálne vedia byť tieto režimy?

Frankie sa cítila mimoriadne nápadná, keď vystúpila z auta. Kabelku z teľacej kože pevne držala pri tele a zamierila k hlúčiku, ktorý skandoval: „Boha jebem, nikam nejdem!“

Náhle sa k nej obrátili a všetci stíchli.

Potom ktosi zvolal: „To je nejaká posratá mladá republikánka!“

Frankie sa donútila kráčať ďalej.

„Človeče,“ povedal niekto iný, „tá je fakt mimo.“

„Nechod tam, dievča!“

Frankie otvorila dvere náborovej kancelárie. Vnútri zbadala stôl a nad ním nápis: „Buď patriot. Pridaj sa k námorníctvu.“ Za stolom stál námorník v uniforme.

Frankie za sebou zatvorila dvere a pristúpila k stolu.

Demonštranti búchali na okno. Frankie premáhala nepokoj, nechcela pôsobiť nervózne či vystrašene.

„Som zdravotná sestra,“ povedala a nedbala na zvuky zvonku. „Chcela by som sa pridať k námorníctvu a ísť ako dobrovoľníčka do Vietnamu.“

Námorník spýtavo pozrel na dav vonku. „Koľko máte rokov?“

„Dvadsať, pane. Budúci týždeň dvadsaťjeden.“

„Námorníctvo vyžaduje dva roky služby, než vás pošlú do Vietnamu, slečna. Budete musieť dva roky pracovať tu v nemocnici.“

Dva roky. Dovtedy sa vojna skončí. „Nepotrebuje vo Vietname zdravotné sestry?“

„Ale áno, a veľmi.“

„Môj brat je vo Vietname. Ja... chcem pomôcť.“

„Mrzí ma to, slečna. Pravidlá sú pravidlá. Je to pre vašu bezpečnosť, verte mi.“

Rozladená, no nie so zvesenou hlavou vyšla von, rezko prebehla okolo protestujúcich, ktorí na ňu kričali nadávky, a zavrela sa do neďalekej telefónnej búdky. Tam vyhľadala v losangeleských žltých stránkach adresu najbližšieho náborového strediska letectva.

Keď sa tam dostala, povedali jej to isté: že potrebuje viac skúseností v Spojených štátoch, než ju vyšlú do Vietnamu.

Až armáda jej povedala to, čo chcela počuť: „Samozrejme, slečna. Armádny zdravotnícky zbor potrebuje sestry. Mohli by sme vás vyslať hneď po základnom výcviku.“

Frankie sa podpísala na vybodkované miesto, a tak sa z nej stala poručíčka Frances McGrathová.